

Ikonostas (gr. eikonostásis alebo tēplon) je drevená, kamenná alebo kovová stena ozdobená svätými ikonami, ktorá oddeľuje oltárnu časť symbolizujúcu alebo od lode chrámu (gr. naos) symbolizujúcu putujúcu cirkev vo svete. Spočiatku bola oltárna časť oddelená obyčajnou železnou priehradkou, na ktorej boli umiestnené sväté ikony siahajúce iba po prsia. Zaslúhou cisára Justiniana boli k železnej priehradke pridané stĺpy a trám, ktorý zaisťoval stabilitu celej konštrukcie ikonostasu. Na ňom bol umiestnený kríž s obrazom ukrižovania, ako symbol a znak víťazstva Cirkvi nad hriechom a smrťou, ktoré už nevládnu nad životom kresťana. Neskôr boli pridané aj iné sväté ikony, preto vzniklo niekoľko radov ikon na ikonostase. Ikonostas má tri dvere: severné, prostredné a južné. Severné a južné dvere sa nazývajú diakonskými dverami a prostredné dvere sa nazývajú Cárske, pretože nimi v čase prenášania svätých darov (Veľký vchod) zo žertveníka na svätý oltár prechádza Kráľ a Pán neba a zeme, aby sa stal pokrmom pre veriacich. Podľa 69. kánonu Trulského snemu mohol kráľ ako jediný z laikov prechádzať cez prostredné dvere a priniesť svoj dar Bohu na oltár. Prostredné dvere, teda Cárske dvere, sa nazývajú aj svätými dverami, pretože nimi môžu prechádzať iba tí, ktorí prijali sväté tajomstvo kňazstva (diakon, kňaz, biskup).

o. Miroslav Dargaj

FARSKÉ OZNAMY

◆ Modlitby matiek budú v pondelok 28. 10. a 4. 11. po večernej sv. liturgii. Telocvičňa bude v rovnaké dni v čase 19:00 - 20:00 na ZŠ Prostějovská. Modlitby mužov a biblická škola budú v utorok 29. 10. a 5. 11. po večernej sv. liturgii. Návčik zboru bude v stredu 30. 10. a 6. 11. po večernej sv. liturgii. Tichá adorácia s požehnaním a Korunkou Božieho milosrdenstva bude vo štvrtok 31. 10. (s osobným požehnaním) a 7. 11.

◆ Prvopiatkový týždeň je 28. október - 1. november. Spovedať budeme ako zvyčajne pred sv. liturgiami. Na prvý piatok nebude celodenná adorácia a ani Korunka Božieho milosrdenstva o 15:00 hod. Tento deň je štátny sviatok a zároveň voľnica. Sv. liturgie budú ráno o 6:30 hod. s panychídou a hramotami a o 17:30 hod.

s panychídou.

◆ Vo štvrtok 31. októbra bude po večernej sv. liturgii Večeradlo obetované za kňazov.

◆ V piatok 8. novembra máme sviatok Sv. archanjela Michala. Sv. liturgie budú ako zvyčajne. V tento deň začína v Prešove Festival duchovných piesní. náš zbor Hlahol bude spevom sprevádzať archierejskú sv. liturgiu v katedrálnom chráme o 16:30 hod. Prehliadka zborov je v sobotu 9. novembra v katedrálnom chráme so začiatkom o 14:00 hod.

◆ V nedeľu 10. novembra vás pozývame na modlitby chvál s katechézou. Začínáme o 18:00 hod.

◆ Ďalší večer detí v chráme sa uskutoční v piatok 15. novembra.

o. Peter Kačur

Prečo to vlastne robí?

Pravdepodobne nie raz sme si pomysleli tieto slová: „Prečo to vlastne robí?“ Najčastejšie sme ich použili v prípade, že sme sa nad niekým zamysleli a nevedeli sme pochopiť jeho konanie.

Dnešné evanjelium o Ježišovi, ktorý v gadarskom kraji vyženie zlého ducha do čriedy sviň mi pripomenulo práve túto otázku. Prečo to vlastne Ježiš robí? Prečo zachraňuje človeka, ktorý oňho nestál a ani ho nepoznal?

Gadarský kraj sa nachádza na území Dekapola. Je to kraj, kde žijú pohania, ktorí nepoznajú Boha. Preto je tu zvlášť viditeľná prítomnosť nepriateľa. Ježiš tu aj napriek tomu prichádza a prináša víťazstvo. Ake ako to robí?

Veľmi dobre vieme, že človek bol stvorený ako slobodný. Môže si voliť, čo chce. Ak si zvolí vo svojom živote diabla za svojho pána, volí si zlo a hriech a stáva sa súčasťou jeho kráľovstva. Ježiš však neprichádza rešpektovať diabla. Ježiš prichádza zachrániť človeka. Prichádza s ponukou Božieho kráľovstva - kráľovstva svojho Otca. Toto počínanie diabla prekvapuje. Vie veľmi dobre, že Boh je jeho nepriateľ, lebo tak to diabol sám chce. Vie, že sa stretnú tvárou v tvár na konci časov, ale nevie pochopiť, prečo to robí tu a teraz. Prečo by sa Boh mal zaujímať o zlých a nepriateľských ľudí? Ved' ho nepoznajú, urážajú ho a možno dokonca i nenávidia. Diabol sám nepozná lásku a preto ho prejav lásky zo strany Boha prekvapuje a privádza do nemého úžasu.

Prečo to teda Ježiš robí? Prečo vynakladá úsilie, aby zachránil človeka či ľudí, ktorí ho vlastne ani nepoznajú? Prečo sa

nevenuje iba tým, ktorí oňho stoja? Odpoveď je jednoduchá - aj oni, ale aj my, sme Božími deťmi. A toto prichádza potvrdiť Ježiš svojim konaním. Veľmi dobre vie, že na to zabúdame. Že túto pravdu prehliadame, a tak nám ju prichádza objasniť práve týmto spôsobom. Najprv koná a potom dáva možnosť rozhodnúť sa. Vlastne robí to takto stále. Vystúpi na kríž, nechá sa za nás pribiť a preleje svoju krv za nás, zachráni nás a ako slobodných ľudí nás nechá rozhodnúť sa, či o to stojíme alebo nie.

Práve na tomto evanjeliu môžeme vidieť, že stať sa Božím dieťaťom v tomto prípade znamená zanechať svoj predošlý život. Prijat' znehaná zanechať. Svine symbolizujú zlo v živote človeka. Môžu to byť peniaze, mamona, pýcha... Sme ochotní dať diablu to, čo mu patrí? Sme ochotní odovzdať diablu hriech, nech spolu s ním zanikne? Sme potom ochotní dať Bohu to, čo je Božie - čistý život bez výhrad?

Obyvatelia gadarského kraja to nechcú urobiť. Preto Ježiš odchádza preč. A ako to bude s nami? Boh nikdy neurobí nič proti našej slobodnej vôli: „Hľa, stojím pri dverách a klopem. Kto počúvne môj hlas a otvorí dvere, k tomu vojdem a budem s ním večerať a on so mnou.“ (Zjv 3, 20) Rozhodnutie je len na nás. Aj dnes klope Kristus na dvere nášho srdca. Ponúka nám kráľovstvo svojho Otca. Vie, že vstúpiť doňho sami nedokážeme. Preto prichádza na pomoc. Žiada iba jedno - zanechanie starého spôsobu života. Už vieme, prečo to vlastne robí?

Spracoval o. Peter Kačur podľa komentára na webe inky.sk

Pondelok, 28. október

Sv. muč. Paraskeva z Ikonía
06:30 csl. sv. lit. (HP 280); 18:00 sl. sv. lit.
(PZ 267); Ap. zač. 267 (1 Sol 2, 20; 3, 1 – 8);
Lk zač. 59 (11, 29 – 33)

Utorok, 29. október

Odchod do večnosti prep. otca Abramia
archimadritu, rostovského divotvorcu
06:30 sl. sv. lit. (PZ 109); 18:00 csl. sv. lit.
(HP 110); Ap. zač. 268 (1 Sol 3, 9 – 13); Lk
zač. 60 (11, 34 – 41)

Streda, 30. október

Sv. muč. Zenóbius a jeho sestra Zenóbia
06:30 csl. sv. lit. (HP 112); 18:00 sl. sv. lit.
(PZ 111); Ap. zač. 269 (1 Sol 4, 1 – 12); Lk
zač. 61 (11, 42 – 46)

Štvrtok, 31. október

Bl. hieromuč. Teodor Romža, mukačevský biskup
06:30 sl. sv. lit. (PZ 269); 18:00 csl. sv. lit.
(HP284); Ap. zač. 271 (1 Sol 5, 1 – 8); Lk
zač. 62 (11, 47 – 12,1)
18:45 Večeradlo obetované za kňazov

Piatok, 1. november

Volnica. Prvý piatok mesiaca. Sv. divotvorcovia a nezištníci Kozma a Damián.
06:30 csl. sv. lit. (HP 286); 17:30 sl. sv. lit.
(PZ 271); Ap. zač. 272 (1 Sol 5, 9 – 13. 24
– 28); Lk zač. 63 (12, 2 – 12)

Sobota, 2. november

Sv. muč. Akindyn, Pegasios, Aftonios,
Elpidéfor a Anempodist
06:30 csl. sv. lit. (HP 115); 18:00 sl. sv. lit.
(PZ 100); Ap. zač. 191 (2 Kor 11, 1 – 6); Lk
zač. 40 (9, 1 – 6)
17:00 Mariánske večeradlo

Nedeľa, 3. november

Dvadsať prvá nedeľa po Päťdesiatnici. Sv. muč. biskup Akepsimas, presbyter Jozef a diakon Aitalas.
08:00 csl. sv. lit. (HP 101); 10:00 sl. sv. lit.
(PZ 100); Ap. zač. 221 (Ef 2, 14 – 22); Lk
zač. 39 (8, 41 – 56)
17:00 Večiereň

Pondelok, 4. november

Prep. otec Joannikios Veľký
06:30 csl. sv. lit. (HP 109); 18:00 sl. sv. lit.
(PZ 108); Ap. zač. 274 (2 Sol 1, 1 – 10) Lk
zač. 65 (12, 13 – 15; 22 – 31)

Utorok, 5. november

Sv. muč. Galaktión a Epistéma
06:30 sl. sv. lit. (PZ 109) 18:00 csl. sv. lit.
(HP 110); Ap. zač. 274b (2 Sol 1, 10b – 2,
2); Lk zač. 68 (12, 42 – 48)

Streda, 6. november

Sv. Pavol Vyznávač, konštantínopolský
arcibiskup
06:30 csl. sv. lit. (HP 112); 18:00 sl. sv. lit.
(PZ 111); Ap. zač. 275 (2 Sol 2, 1 – 12); Lk
zač. 69 (12, 48b – 59)

Štvrtok, 7. november

Tridsiati traja sv. muč. z Melitiny
06:30 sl. sv. lit. (PZ 112); 18:00 csl. sv. lit.
(HP 113); Ap. zač. 276 (2 Sol 2, 13 – 17; 3,
1 – 9); Lk zač. 70 (13, 1 – 9)

Piatok, 8. november

Volnica. Zhromaždenie k veľvojevdcovi Michalovi. Myrovanie.
06:30 csl. sv. lit. (HP 288); 17:30 sl. sv. lit.
(PZ 272); Ap. zač. 277 (2 Sol 3, 6 – 18); Lk
zač. 73 (13, 31 – 35)

Sobota, 9. november

Prep. matka Matróna
06:30 csl. sv. lit. (HP 115); 18:00 sl. sv. lit.
(PZ 101); Ap. zač. 199 Gal 1, 3 – 10); Lk
zač. 46 (9, 37 – 43a)
17:00 Veľká večiereň

Nedeľa, 10. november

Dvadsať druhá nedeľa po Päťdesiatnici. Sv. apoštolí Erast, Olympas, Rodión a spoločníci.
08:00 csl. sv. lit. (HP 102); 10:00 sl. sv. lit.
(PZ 101); Ap. zač. 224 (Ef 4, 1 – 6); Lk zač.
53 (10, 25 – 37)
17:00 Večiereň
18:00 Modlitby chvál s katechézou

o. Miroslav Dargaj

 - zdržanlivosť od mäsa

MODLTBY ZA ZOMIERAJÚCICH

Radi sa modlíte? Nevadí vám pridať k svojim denným modlitbám jednu krátku navyše? Chcete, aby sa aj za vás niekto modlil? Vnímate potrebu modliť sa za šťastnú hodinu smrti? Ponúkame vám možnosť stať sa členmi Nábožného združenia sv. Jozefa. Stačí sa iba zapísať v sakristii chrámu. Bližšie informácie sa dozviete u svojich kňazov.

MODLTBY CHVÁL S KATECHÉZOU

Chceš sa modliť? Máš radšej modlitbu vlastnými slovami? Túžiš poznávať Božie slovo? Chceš zmenu pre svoj život? Chceš zažívať blízkosť Boha? Tak neváhaj a príd' na modlitby chvál. Tentokrát s katechézou. Teší sa na teba spoločenstvo Michael a o. Peter. Začínáme v nedeľu 10. novembra o 18:00 hod. v chráme.

STRETNUTIE DETÍ V CHRÁME

Pozývame všetky deti pripravujúce sa na prvú sv. spoveď i ostatné deti našej farnosti na stretnutie v chráme, ktoré sa uskutoční v piatok 15. novembra. Začíname detskou sv. liturgiou o 17:30 hod. a pokračujeme rôznymi aktivitami, prácou v skupinkách, ukazovačkami a agapé. Neváhajte a príd'te. Tešia sa na vás vaši kňazi a animátori.

